

سەرشیټی شەر

وهرگيرانی له ئالمانييهوه: نادر فهتحي (شوانه)

دهق وتاره کهى مايکل فون دیر شولینبيرگ "Michael von der Schulenburg" له خۆپيشاندانی ئاشتی شاری بهرلين له رۆژی شه ممه ۳۰ی نازاری ۲۰۲۴. مايکل فون دیر شولینبيرگ یاریده دهري پيشووی سكرتیری گشتی نه ته وه یه گگرتوووه كان بووه و نه زمونیکي پر بایه خي کرده و پي له زوریک له ناوچه شه پرگرتوووه كان له سه رانسه ری جیهاندا هه یه. له نیو ئه رکه به نرخه کانیدا ده توانین ئاماژه به چالاکیه کانی له ئه فغانستان، هایتي، پاکستان، ئیران، عیراق، و سیرالیون بکه یین، هه روه ها له سوریا، سوّمالی، ئاسیای ناوه راست، بالکان و ناوچه کانی ساراش چالاك بووه.

"سەرشیټییه ئه گهر پیمان وای بنه مای وه دیهاتنی دیموکراسی و سه روه ری یاسا له جیهاندا زیاتر و زیاتر به رتیبازی به ره مه یینانی چه کدا تپه رده بیت. هه یچ کام له ۲۵۱ هه رشی ئه مریکیه کان له ماوه ی ۳۰ سالی رابردوودا، نه بووه ته هوی دابینکردنی دیموکراسی یان سه روه ری یاسا. ده رئه نجامه که ی ته نیا ناسه قامگیری و لاوازی ده و له ته کانیا ن بووه."

ئیمه ئیستا به هه لسه نگاندن له گه ل سه رده می شه ری سارد له دۆخیکی زور مه تر سیدار تر داین. بویه چه ز ده که م له م باره یه وه له گه ئاندا بدویم. سه باره ت به سه رشیټی، چونکه وشه یه کیتری گونجاو بو وه سفکردنی سیاسه تی ده و له تمه دارانی ئه مرۆپی نادۆز مه وه. سه رشیټییه ئه گهر له م سه رده مه مه تر سیداره ی ئه مرۆدا سیاسه تی نابهر پر سانه به رتپوه به ری.

ههروهه پاپوئىكارپى ئەم دوپپانەى ژەنەرالەكانى ئالمانىا سەبارەت بە بەكارهېتەنى موشەكى تاورس "Taurus" لە روسيا سەرشىتەنەىە. وهك چۆن پشەتگوتىخستى پىگەى ئالمانىا لەم شەپە مائوئىرانكەرە لە ئەگەرى بەكارهېتەنى ئەم شىپو چەكەدا شىتەنەىە. ئىمە باسى چەككە دەكەين كە دەتوانى بەبى هېچ ئاگاداركدنەوهىەكى پىشەختە كرىملىن لەناوببات و ببىتە هۆكار بۆ ئەوهى كاردانەوهى ئەتۆمى لىبكوئىتەوه. وا ديارە ئەم سىنارىيۆپە هەرگىز لە مېشكى ئەم ژەنەرالەندە پۆلى نەبووبىت.

سەرشىتەنەىە كاتى سەرۆكى فەرەنسا بىر لە ناردنى سوپا بۆ ئوكرانىا دەكەتەوه، ههروهه سەرشىتەنەىە سەرۆكى بالای فەرەنسا پىشنىارى كۆكدنەوهى شەست هەزار سەربازى ناتۆ دەكات و هەموو ئەوروپا دەخاتە ناو شەرىكى مائوئىرانكەرەوه.

سەر شىتەنەىە كاتى بە بۆنەى دووهمىن سالىادى شەرى ئوكرانىا، حكومەتى هاوپەيمان(حزبى سۆسىال دىموكرات، حزبى سەوز و حزبى لىبرال) و حزبى دىموكرات مەسىحى بەيەكەوه دوو سالى پىش ئىستا لە پارلەمانى ئالمانىا داواى "راگەياندىنى شەپ دەكەن. داواكارىپەكانى حكومەتى هاوپەيمانى و مەسىحى دىموكراتەكان لە پەرلەمانى [ئالمانىا] بە هەمان تۆنى "راگەياندىنى شەپ" دوو سالى لەمەوبەر دەخرىنەرۆو. داواكارىپەك كە هېچ نىشانەىەكى ئامادەپى بۆ دۆزىنەوهى چارەسەرىكى ئاشتىانە لە رىگەى دانوستانەوه تىدا بەدى ناكرى.

سەرشىتەنەىە گوتىسىتى شەرخوازانىك بىبن كە هېشتا باسى سەركەوتن بەسەر روسيادا دەكەن و هاوكاتىش لەناوچوونى هەموو ئوكرانىا بۆ ئەوان جىي خەم و پەژارە نىبە.

سەرشىتتىيە كاتى سىياسەتمەدارانى پارتى سەوز [لە ئالمانىا] ھەونى فرىودانمان دەدەن و بانگەشەى ئەو دەكەن بەشدارى راستەوخوى ئالمانىا لە شەرى ئۆكرانىدا نابىتە ھوى شەرى ئەتۆمى.

سەرشىتتىيە كە سەرۆكى كۆمىسيۆنى يە كىتتى ئەورووپا، لە سەفەرى ئەم دوايەيدا بۆ كىيىف، شان بە شانى سەرۆكى ئىتالىا كە پارتەكەى رەگ و ريشەى لە رابردوى فاشىستى ئىتالىا داکوتراو، بانگەشەى ئەو بەكات كە ئىمە لە ئۆكرانىا بەرگرى لە "مافە ئەوروپىيەكان" دەكەين.

سەرشىتتىيە كاتى يە كىتتى ئورووپا، كە سەردەمانىك تاكە پرۆژەى ئاشتى بوو لە ئورووپا، گەيشتووتە ئەو ئاستەى بو پالېستىيەكىردنى "شەر" بە مىليارد دۆلار بۆ پىشەسازىيە سەربازىيەكان تەرخان دەكات.

سەرشىتتانەيە كاتى سىياسەتوانانى بەرپرسى ولات لەسەر بانگى شەرەنگىزى خۆيان ھىندە سەرلېشىواو بن. ئەوان لە ناو ژوورە گەرمەكانىانەو كە ھەرگىز شەريان ئەزموون نەكردوو، بانگەواز بۆ سەربازى ئۆكرانىنى ناو خەندەقە ساردەكان دەكەن بۆ ئەو شەرەكە بەردەوام راگرن، خۆيان بەكەنە قوربانى ئىمە و لە پىناو ئىمەدا ئازار بكىشن.

سەرشىتتىيە ئىمەى ئورووپى ئىستاش دواى دوو سال لە ھەلايساندنى مەترسیدارتىن و ترسناكتىن شەرى ئورووپا، ناتوانىن لە رېگەى دانوستانەو كۆتاپى بەم شەرە بەيىن. ئەو سەرشىتتىيە بىرۆكەى باو لەمەر ئەو ھى گۆيا ناکۆكىيەكان تەنيا لە رپى ھىزى سوپايەو چارەسەر دەكرىن و بەكارھىناني دىپلۆماسى ھىچ كارتىكەرىيەكى نىيە، سنوورە خوتىناويەكانى ئۆكرانىنىش تىدەبەرئى.

سەرشیپتییە کاتی قسەکانی وەزیری دەرەوهمان "Annalena Baerbock" (له حزبی سەوز) دەبیستین. قسەکانی زیاتر له گوتنی شەپخووازانه دەچی، وەزیرەکانی پێشوو بە پێچەوانەی ئەو، حەولی ئاشتییانەیان هەبوو و ئەگەر ململانەی سەربازی رووی دابایە، بە دواى چارهى ئاشتییانەدا دەگەران.

سەرشیپتییە کاتی ئیمە له دواى کۆتایی شەری ساردەوێ شاهیى زۆرتین و چرتین شەپەکانین و هاوکات له زۆریەى ئەو ململانئییانەدا سەر بۆ هێرشى سەربازی دادەنەوتین.

سەرشیپتییە که ئیمە به هۆی که مکردنهوهی تیچووی ژینگه‌ی، که مکردنهوهی تیچووی خزمه‌تگوزاری کۆمه‌لایه‌تی، به لām برسیتی زیاتر، هه‌ژاری زیاتر، په‌ناخوازی زیاتر، کۆچبهری زیاتر و به قوربانیکردنی ژماره‌یه‌کی زۆر له خه‌لك، پیمان وای ئاسایش ته‌نیا به به‌رزکردنهوهی بودجه‌ سەربازییه‌کان گه‌ره‌نتی ده‌کریت و به‌کرده‌وه شەڕگه‌شه‌ پێدەین.

گه‌لێک سەرشیتانەیه‌ گه‌شه‌پێدانی خیرای ته‌کنه‌لۆژیا و سیسته‌می چه‌کی ئالۆز- سیسته‌مگه‌لێک که ته‌نانه‌ت له سەرده‌می شەری ساردیشدا بۆ ئیمە نه‌ناسراو بوون و توانایی ئەوه‌یان هه‌یه‌ له‌ ماوه‌ی چه‌ند خوله‌کیکدا به‌ ته‌واوه‌تی جیهان و هه‌موو نیشانه‌یه‌کی ژیان له‌سه‌ر ئەم هه‌رده‌ له‌ناو به‌ه‌ن.

هه‌روه‌ها سەرشیتییە که له سەرده‌می سیسته‌می چه‌کی هه‌ره‌شه‌ئامێزدا هه‌موو په‌یماننامه‌کانمان له‌ چوارچێوه‌ی سنووردارکردنی چه‌ک و کۆنترۆلکردنی یه‌کتر، هه‌له‌وه‌شاندەوه. ئەو رێکه‌وتنانه‌ی وا له سەرده‌می شەری سارد و ماوه‌یه‌کی که‌م دواى کۆتایی پێهاتنه‌که‌ی بۆ ئاسایشی زیاتری ژبانی مروف له‌سه‌ر هه‌ساره‌که‌ بریارمان بۆدان، چیتر بوونیان نییه‌.

سەرشیټانهیە ئیمە بەردەوام پیشەسازی سوپای مائۆیرانکەر دەخولقیین. ئەو پیشەسازیانەى له لووتکەى "کارای" بەرھەمەکانیاندا هیچ سنوورێکی مۆوی لەبەرچاواناگر و نایانسن و تا ئیستاش یارمەتییان پێدەدرت.

سەرشیټانهیە لە سەردەمی کدا رپوشوینی متمانەسازی وەک گەرەنتییەک پیشوازی لیدەکری، هیرشیکى لەناکاویش لەلایەن هەموو بەرەکانەو پيشوازی لیکرا. هەر وەها شیتانەبە تەکنەلۆژیای ئەمڕۆ تەواو پێچەوانەى ئەو وەستاو و ئامانجى ئەو بە لایەنى بەرامبەر سەرلێشتیواو بکات و کاتی کاردانەو هەیان سنووردار بکات. هەر وەها دەزانین کورتکردنەو هەى کاتی وەلامدانەو خیرا، دەبیتە هەوى خولقاندنى هەلسوکەوتى شیتانەى کۆتایى. ئیمە باسى گەشەسەندنىک دەکەین کە بۆ بریاردانى نیوان شەر و ئاشتی کۆنترۆلى زیاتر و زیاتری بە ژیری دەستکرد دەسپێدرت، لەبەرى ئەو هەى مۆف خۆى بریارى بۆ بەدا. ئیمە دوور نین لە و کاتەى بریارى درێژەدان بە ژیان لەسەر هەسارەکەمان بە تەواوی بە ژیری دەستکرد بسپێدری.

چ دەتوانین بکەین؟

خەلکیکی بیژومار لەم شوینە کۆبووینەو. من بە کۆبوونەو هەمان دلخۆشم، بەلام چیتەر ناتوانین خۆپیشاندا بەرفراوانەکانى سالى ۲۰۰۳ (ئەو سالەى ئەمریکا عێراقى داگیر کرد) لە چوارچێوەى شەرى ئۆکرانیا ریکبەخەین. نەخیر! پیموانیە ئیتر گونجاو بیت. هەر وەها ئەو هەش زۆر جیگەى داخە چونکە دۆخى ئەمڕۆ زۆر مەترسیدارترە لەو هەى سالى ۲۰۰۳ تیدا بووین. سەرەرای ئەو هەش هیشتا هېوادارى نەمردوو و دەژى. بە هاوکاری راپرسیەکان دەزانین کە گۆرانکاریەک لە نیو بیروپرای گشتى ئالمانیا و ئوروپادا روودەدات. ئامارەکان

دەرىدەخەن خەنكىكى زۆرتەر بىر يار و دژايەتى خۆيان بۆ ناردنى چەك و درىژكردنەوھى شەر دەردەبىرن. پىويستە ھەولبەدەين ئەم وەرچەرخانە ئەرنىيەھى بىروراي گشتى لە ھىژىكى سياسيدا زىندوو بىتەوھ. ھەرۆھا تاقە ئەركىك كە ئىستا لە پىشمانە ھەلباردنى داھاتووى پەرلەمانى ئەوروپايە. پىويستە مانايەكى نوئ بەم ھەلباردەنە بدەين و بىكەين بە بانگەشەھى ھەلباردن بۆ ئاشتى لە ئەوروپا و جىھان.

لە ئالمانيا ئىستا دەرتانى ئەوھمان ھەيە ئەو ھىزە سياسىيانە ھەلبارىن كە بەرگىكارى راستەقىنەھى ئاشتىن بەپ ئەوھى بەدوای ئامانجى رەگەزپەرستى و ناسىؤنالىستىدا بگەرتىن. بۆيە بانگەھىشتان دەكەم بەشداری ھەلباردنى ۹ى مانگى جوون بکەن و دەنگ بە ئاشتى و عەقلانىەت و دادپەرورى كۆمەلایەتى بدەن.

زور سوپاس بو گىنگىدان و سەرنجتان

سەرچاوە: يوتیوب

"https://www.youtube.com/watch?v=70hC_SsVYtw"

۲۳، ئابریلی ۲۰۲۴ – مائپەرى رۆژھەلات - بۆکان